

MÔ HÌNH LUÂN CANH SRI –GPM: TIẾP CẬN THEO HƯỚNG NÔNG NGHIỆP SINH THÁI VÀ THÍCH ỨNG VỚI BIẾN ĐỔI KHÍ HẬU

PGS.TS. HOÀNG VĂN PHỤ
Th.S. NGUYỄN TRỌNG HƯNG
TRUNG TÂM HỢP TÁC QUỐC TẾ - ĐHTN
Email: phuhv@tnu.edu.vn
Tel: 0912141837

SRI là gì?

1) Cây mạ non

2) Cây thưa, cấy 1 dảnh

**5
NGUYÊN
TẮC**

5) Nước tưới khô xen kẽ

4) Giảm phân vô cơ, tăng phân hữu cơ

3) Không thuốc trừ cỏ, cào cỏ sạch bùn

GPM là gì?

- Trồng khoai tây vụ theo phương pháp làm đất tối thiểu
- Sử dụng rơm rạ để phủ khi trồng khoai tây
- Lợi ích:
 - Tiết kiệm công làm đất, chăm sóc thu hoạch
 - Không đốt mà sử dụng rơm rạ, tạo mùn, giữ ẩm, Có thể trồng khoai khi đất ướt
 - Tăng năng suất, chất lượng SP và hiệu quả kinh tế
 - Tăng dinh dưỡng đất giảm chi phí cho vụ sau

Lợi ích của luân canh SRI và GMP

- **Kinh tế:**

- Tăng vụ, tăng hiệu quả sử dụng đất
- Giảm đầu vào (Giống, Phân hóa học, thuốc sâu, nước)
- Tăng đầu ra (năng suất, chất lượng, giá bán)

- **Thân thiện với môi trường:**

- Giảm phân hóa học, thuốc BVTV...
- Quản lý rơm rạ
- Môi trường đất (tăng hữu cơ, đa dạng sinh học,
- Biến đổi khí hậu: giảm GHG, chịu rét, hạn, đổ, úng lụt

Lợi ích của luân canh SRI – GMP

- **Xã hội:**

- Năng lực nông dân (sinh lý cây lúa, môi trường, ứng phó biến đổi khí hậu)
- Tăng quyền năng phụ nữ
- Tạo môi trường làm việc nhóm
- Tăng kết cấu cộng đồng
- Tăng hợp tác 4 nhà

SRI - Ứng phó với BĐKH

- **Khả năng chịu hạn hán:**
 - + Vụ mùa 2010 ở Xuân Phương, Phú Bình, TN.
 - + Câu chuyện ở Diễn Châu, Nghệ An vụ mùa 2016

Vụ mùa 2010 ở Xuân Phương, Phú Bình, TN

Câu chuyện ở Diễn Châu, Nghệ An vụ mùa 2016

SRI - Ứng phó với BĐKH

- **Khả năng chống đỡ:**
 - Câu chuyện ở Đại Nghĩa, Chương Mỹ, Hà nội
 - Câu chuyện Xuân Phương vụ mùa 2010

Câu chuyện ở Đại Nghĩa 2006

SRI fields

Conventional
fields

SRI

- Stems is more strong
- Pest and Disease is low

Conventional field fields (the same vars with SRI):

- Rice were logging because of strong wind
- Wheat blight disease was 30%

Câu chuyện Xuân Phương vụ mùa 2010

SRI - Ứng phó với BĐKH

- **Ứng phó với rét:**

- + Câu chuyện Xuân Phương vụ Xuân 2011

- + **Câu** chuyện Phú Thượng, Võ Nhai vụ xuân 2013

Câu chuyện Xuân Phương vụ Xuân 2011

SRI - Ứng phó với BĐKH

- **Khả năng ứng phó với NGẬP LỤT**
+ Câu chuyện vụ mùa 2017, tại Đại Từ, Thái Nguyên

Ngập ở giai đoạn sau cấy (Cù Vân)

Ngập ở giai đoạn bắt đầu trổ (Phục Linh)

GPM

● Đốt rơm

Trồng khoai tây theo phương pháp làm đất tối thiểu - GPM

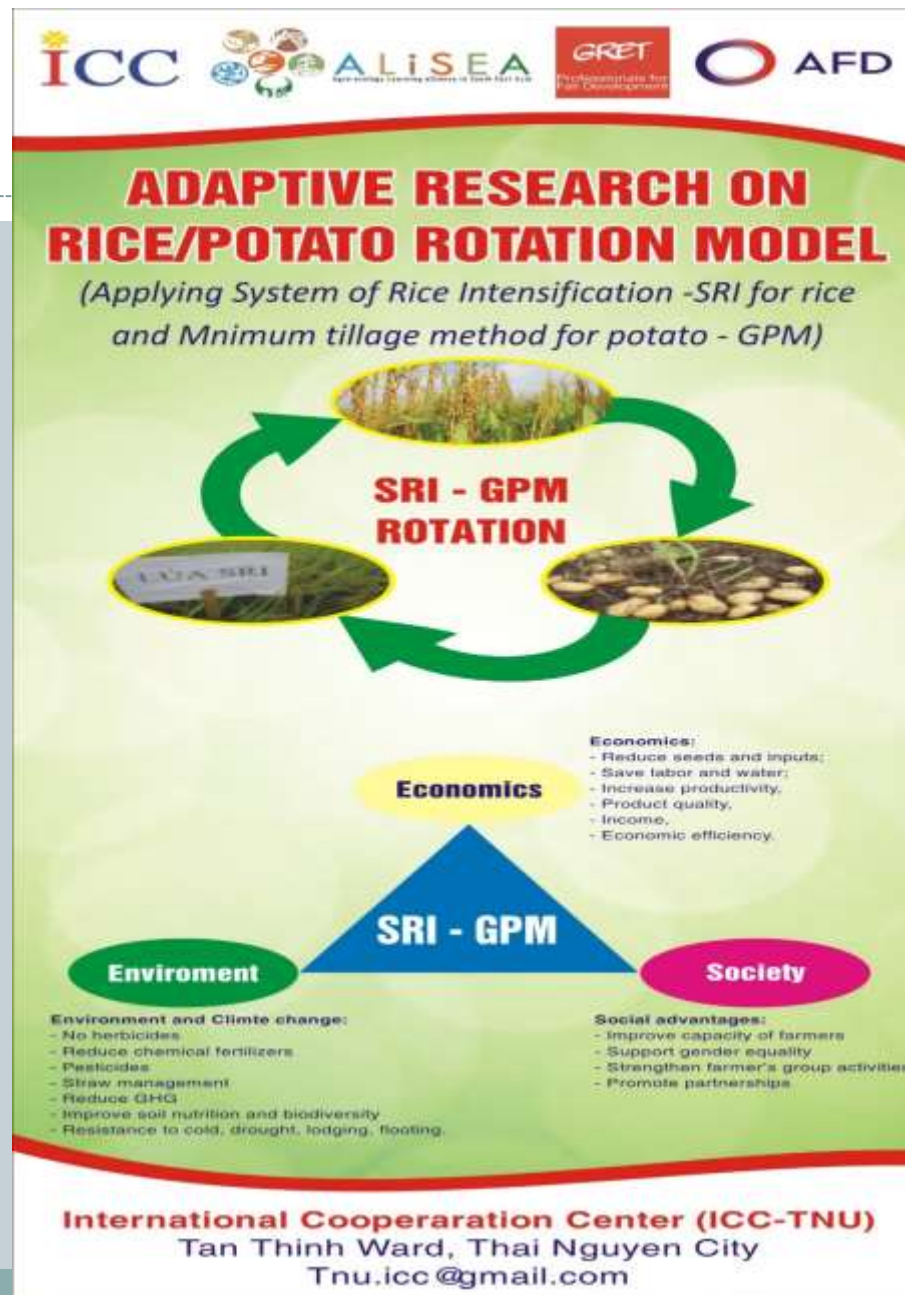

VẤN ĐỀ TỒN TẠI

- Công nhận là TBKT mới:
 - SRI (2007)
 - GPM (2012)
- SRI và GPM đều theo hướng nông nghiệp sinh thái
- SRI và GPM vẫn chỉ được thực hiện riêng lẻ
- Chưa có liên kết

MÔ HÌNH SRI-GPM

CÁCH TIẾP CẬN CỦA NGHIÊN CỨU

- Nghiên cứu tại đồng ruộng và nông dân thực hiện nghiên cứu với hỗ trợ của ICC.
- FFS được sử dụng trong quá trình thực hiện
- Tiếp cận hệ thống (chu kỳ luân canh, chu trình dinh dưỡng, phân tích theo các khía cạnh: kinh tế, môi trường, xã hội, giới, chuỗi giá trị và sự tham gia của các bên
- Liên kết đối tác (4 nhà)

CÁC HOẠT ĐỘNG ĐÃ TRIỂN KHAI

- Họp triển khai với người dân và chính quyền địa phương
- Vụ lúa mùa 2017: Tập huấn SRI

CÁC HOẠT ĐỘNG ĐÃ TRIỂN KHAI

Lớp FFS:

Gieo mạ, cấy, làm cỏ bón phân...

Hội thảo đầu bờ

CÁC HOẠT ĐỘNG ĐÃ TRIỂN KHAI

- Điều tra đánh giá sau khi kết thúc vụ lúa mùa 2017
- Thu thập số liệu và viết báo cáo

Vụ khoai tây đông 2017 (GPM)

- Tập huấn kỹ thuật trồng khoai tây theo phương pháp làm đất tối thiểu – GPM
- Lớp FSS cho mô hình khoai tây - GPM

KẾT QUẢ ĐẠT ĐƯỢC

- 1) Thống nhất mô hình SRI-GPM với người dân và đối tác
- 2) Lớp tập huấn và FSS về SRI cho người dân
- 3) Mô hình lúa SRI (2 ha) với 30 hộ tại xóm Viên
- 4) Tổ chức cho người dân tự đánh giá: mẫu sổ theo dõi, bảng hỏi sau kết thúc vụ lúa mùa

KẾT QUẢ ĐẠT ĐƯỢC

- 1) Tổ chức hội thảo đầu bờ đánh giá kết quả SRI
- 2) Báo cáo tóm tắt kết quả nghiên cứu vụ 1
- 3) Lớp tập huấn về GPM cho vụ 2
- 4) Xây dựng mô hình áp dụng GPM

KHÓ KHĂN

- Quy mô diện tích và số hộ tham gia ít hơn so với kế hoạch
- Một số hộ không quan tâm đến trồng lúa, có đi tập huấn nhưng về không áp dụng hoặc áp dụng từng phần.
- Khó khăn thúc đẩy hợp tác doanh nghiệp và nông dân
 - Nông dân quen làm theo tập quán và cá thể
 - Nông dân chưa tin vào doanh nghiệp
 - Doanh nghiệp quan tâm nhiều đến lợi nhuận,
 - Hỗ trợ của doanh nghiệp cho nông dân còn hạn chế

GIẢI PHÁP

- ✓ Phối hợp với chính quyền thúc đẩy người dân tham gia
- ✓ Tăng kiểm tra và hỗ trợ người dân chăm sóc cây trồng
- ✓ Thúc đẩy gia trị cam kết
- ✓ Tổ chức sản xuất theo nhóm nhỏ từ 3-5 hộ
- ✓ Không hỗ trợ cá nhân mà hỗ trợ theo nhóm và căn cứ vào kết quả tham gia và đầu ra
- ✓ Lựa chọn nông dân nòng cốt để xây dựng mô hình nhỏ và cam kết hợp tác với doanh nghiệp
- ✓ Cung cấp kiến thức CSR cho doanh nghiệp
- ✓ Vận động chính sách khuyến khích hỗ trợ chuỗi liên kết